

Մ Ա Յ Ր Ա Թ Ո Ռ Ո Ւ Մ

1953 թվականի դեկտեմբերի 9-ին Մայր Աթոռ Ս. Էջմիածին ժամանեցին Հնդկաստանի ականավոր հասարակական գործիչներ՝ հաղադրության համահնդկական կոմիտեի փոխ-նախագահ, հաղադրության Համաշխարհային հորհրդի անդամ Մադան Մոհանլալ Աթվալը և հնդկական գրող Ս. Նավտեջը:

Վանքում հյուրերին պատշաճ ընդունելություն ցուցադրվեց: Հյուրերը հետաքրքրվեցին հնարարյան Տաճարի պատմությամբ, ճարտարապետական կառուցվածքով, մանրանկարչությամբ և այլն: Հյուրերը եղան նաև Տաճարին կից հնագիտական թանգարանում, ուր նրանց հնագիտական արժեքներ կազմակերպող եկեղեցական իրերի, սպասների և զգեստների մասին մանրամասն բացատրություններ տրվեցին Մայր Աթոռի միաբանության անդամների կողմից: Վերջում հյուրերը իրենց գոհունակությունն ու շնորհակալությունները հայտնեցին միաբանության կողմից իրենց ցույց տրված ընդունելության և իրենց ստացած լավագույն տպավորությունների համար:

Նույն օրը հյուրերը մեկնեցին Նրևան:

Դեկտեմբերի 14-ին Մայր Աթոռ Ս. Էջմիածին ժամանեց Գերմանական Դեմոկրատական Ռեսպուբլիկայի արվեստի գործիչների պատգամավորությունը:

Ժամանողների թվումն էին Գերմանական Դեմոկրատական Ռեսպուբլիկայի Արվեստի գործերի պետական հանձնաժողովի նախագահի տեղակալ Մարիա Ռենտմայստերը, Բեռլինի բարձրագույն երաժշտական դպրոցի դիրեկտոր փոխորդ Գեորգ Կնեպլեջը, կայսցիգի Գեվանդհաուզ նվագախմբի գլխավոր դիրիժոր, Ազգային մրցանակի լատերեատ պրոֆեսոր Տրանց Կոնվիլենին, ֆելետիստ պրոֆեսոր Էրվին Միլցկուտը, Ազգա-

յին մրցանակի և Բախի մրցանակի լատերեատ օրգանիստ Ամադեուս Վեբերգինկեն, Գրեզդենի պետական օպերայի մենակատարուհի Դորա Չիլլեն, կոմպոզիտոր Գյունտեր Կորանը և դաշնակահար Դիտեր Ցիլլինը:

Վանքում պատգամավորության անդամները հետաքրքրվեցին հնարարյան Տաճարի պատմությամբ, ճարտարապետական կառուցվածքով, մանրանկարչությամբ և այլն, եղան Տաճարի հնագիտական-եկեղեցական թանգարանում, ուր դիտեցին հազվագյուտ հնարարյան եկեղեցական սպասներ, զգեստներ և այլ իրեր: Հյուրերին ուղեկցում և սիրով մանրակրկիտ բացատրություններ էին տալիս ավագ լուսարար բարձրագույն Ս. Գեորգ վարդապետ Վաթյանը և միաբանության այլ անդամներ:

Հյուրերը ծանոթացան հայկական խազագրության հետ և հետաքրքիր բացատրություններ լսեցին նրա մասին:

Վերջում հյուրերը եղան Վեհարանում, ուր նրանց ընդունեց գերաշնորհ Ս. Վահան արքեպիսկոպոս Կոստանյանը: Սրբազան հայրը մտերիմ զրույց տմեցավ պատգամավորության անդամների հետ և ցույց տվեց արվեստի այն գեղեցիկ նմուշները, որ պահվում են Վեհարանում: Մեկնելուց առաջ հյուրերը իրենց շնորհակալությունները հայտնեցին միաբանության կողմից իրենց ցույց տրված ընդունելության և իրենց ստացած լավագույն տպավորությունների համար:

Հունվարի 5-ին, Ս. Մենդյան ճրագալույցի երեկոյան, հավատացյալների խումբն իր ամսական ներկայությամբ մատուցվեց հանդիսավոր սուրբ պատարագ: Պատարագում էր բարձրագույն Ս. Գեորգ վարդապետ Վաթյանը: Սուրբ պատարագից առաջ տեղի ունեցան Մենդյան ճրագալույցի երեկոյան նվիր-

ված հանդիսակատարությունները Պատարագի ավարտից հետո ատյանում, ամբողջ միաբանության մասնակցությամբ, երգվեց «Խորհուրդ մեծ» սքանչելի շարականը և ապա միաբաններից ավագագույնը՝ գերաշնորհ Տ. Վահան Արքեպիսկոպոս Կոստանյանը, հավատացյալ ժողովրդին շնորհավորեց Փրկչի Ս. Ծննդյան և Աստվածահայտնության տոնի կապակցությամբ: Կրոնական արարողությունների վերջանալուց հետո, մինչև ուշ երեկո բաց էին Տաճարի դռները և հավատացյալների նորանոր խմբեր էին այցելում Տաճար:

Հունվարի 6-ին, Ս. Ծննդյան տոնի օրը, Մայր Տաճարը լիկ-լիցցուն էր հավատացյալների բազմությամբ: Եարժվելու հնարավորություն չկար. եկել էին (չնայած սաստիկ ձյունին և սառնամանիքին) շրջակա դժուարներից, քաղաքներից. վանքի բակն անգամ լիքն էր ժողովրդով: Օրվա պատարագին էր քերաշնորհ Տ. Սահակ եպիսկոպոսը: Սուրբ պատարագի ավարտից հետո տեղի ունեցան Զրօրհնյաց հանդեսի գեղեցիկ ու խորհրդավոր արարողությունները: Հանդիսադիրն էր քերաշնորհ Տ. Վահան արքեպիսկոպոս Կոստանյանը:

Սրբազանը կարդում է Ս. Բարսեղի աղոթքը, որից հետո Ս. Տաճարի հնաշարյան կամարները թնդում են «Ո՛վ դարձանալի» և «Այսօր ձայնն» հրաշալի տաղերի ելեէջներից: Ապա խաչը ջուրն են գցում: Այնուհետև եպիսկոպոսը մյուռոնաթափ աղանիով ջուրը տյառնագրելուց հետո, «Առաքելոյ աղանոյ» շարականի վսեմ հնչյուն-

ների տակ, մյուռոնաթափ աղանուց հոսող Սրբալույս Մյուռոնի կաթիլներով սրբազործում է ջուրը:

Ավարտվում է Զրօրհնյաց հանդեսը: Հավատացյալները ցնծության մեջ են. բազմությունը ալեկոծվում, հորձանք է տալիս Տաճարում, ամեն ոք ցանկանում է ժամ առաջ ձեռք բերել օրհնյալ ջուրը, սրով այդ օրը խորհրդանշվում է Աստվածորդու խոնարհարար Հորդանան իջնելը և մկրտվելը Մեծ Կարապետից: Ամբողջ օրը հավատացյալների բազմությունից չի դատարկվում Տաճարը: Հայ հավատացյալի հորու բերկրության ու խնդության մեծ տոնն է այսօր, Հայաստանյայց Առաքելական Ս. Եկեղեցին տոնում է Փրկչի Ս. Ծննդյան և Մկրտության վսեմ խորհուրդը:

Շնորհավոր Ս. Ծնունդ և Մկրտություն:

Մյուս օրը, հունվարի 7-ին, Մայր Տաճարում մատուցվեց հանդիսավոր սուրբ պատարագ մեռելոց հիշատակին: Օրվա պատարագին էր բարեկրոն Տ. Հակոբ քահանա Հակոբյանը: Սուրբ պատարագի ավարտից հետո տեղի ունեցան հոգեհանգստյան արարողություններ «վասն համօրէն ննջեցելոց»:

Ամանորի և Ս. Ծննդյան տոների կապակցությամբ Ս. Էջմիածնի Հոգևոր Ճեմարանի ուսանողությունը և դասախոսական կազմը արձակուրդ ստացան: Ուսանողները մեկնեցին իրենց տները, ծնողների մոտ հանգրտանալու: Հունվարի 11-ից կանոնավորապես կսկսվեն Հոգևոր Ճեմարանի երկրորդ կիսամյակի դասերը:

